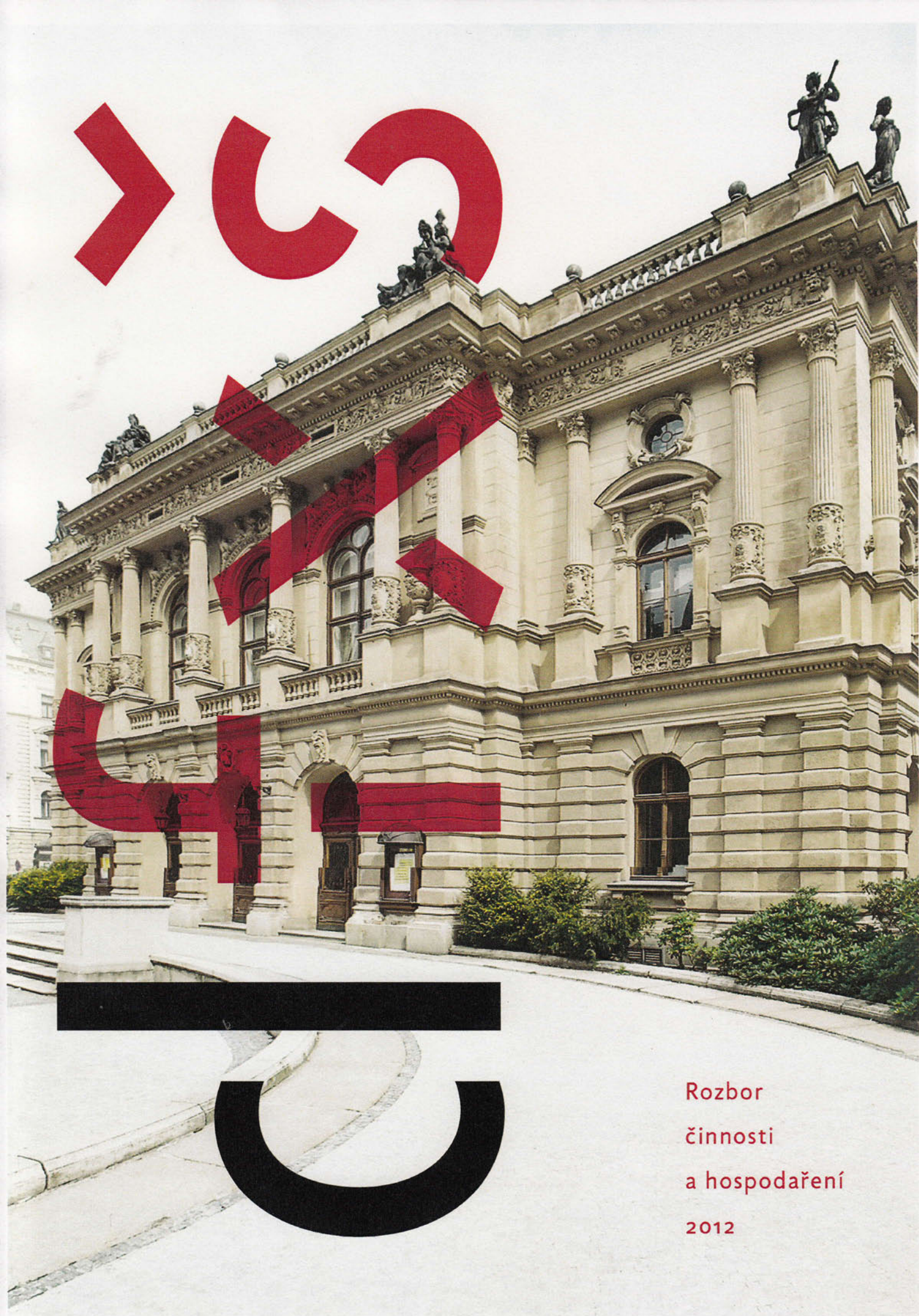

Rozbor
činnosti
a hospodaření
2012

divadlofxšaldy

Předkládá:

MgA. Martin Otava,
ředitel Divadla F.X. Šaldy Liberec p.o.

Obsah:

1. Zhodnocení hlavní činnosti divadla v roce 2012

1.1 Zhodnocení umělecké činnosti

1.1.1 Opera

1.1.2 Činohra

1.1.3 Balet

1.1.4 Program Mládež a kultura

1.1.5 Ostatní aktivity

1.2 . Meziroční porovnání počtu představení a návštěvnosti

1.3 Ekonomika

2. Rozbor oprav, údržby a čerpání investičních prostředků

3. Vyhodnocení čerpání přijatých finančních prostředků

4. Komentář k daňovým povinnostem organizace

Tabulky:

Tabulka č. 1 – Porovnání nákladů a výnosů za roky 2011 a 2012

Tabulka č. 2 – Skutečnost r. 2012 – rozdělení nákladových a výnosových účtů na hlavní a doplňkovou činnost

Tabulka č. 3 – Zaměstnanci, mzdové a osobní náklady

Tabulka č. 4 – Mimorozpočtové zdroje – finanční fondy

Tabulka č. 5 – Tvorba a čerpání investičního fondu

Tabulka č. 6 – Tvorba a čerpání rezervního fondu

divadlofxšaldy

1. Zhodnocení hlavní činnosti

1.1 Zhodnocení umělecké činnosti divadla v roce 2012

Divadlo F.X.Šaldy uvedlo v roce 2012 celkem 16 premiér – v rámci dramaturgického plánu 4 operní, 9 činoherních a 2 baletní, nad rámec dramaturgického plánu byla uvedena ještě autorská hra Tomáše Dianišky „Mickey Mouse je mrtvý“. Svou uměleckou činností divadlo daleko přesahuje rámec svého regionu. Kromě představení na vlastních dvou scénách (Šaldovo divadlo a Malé divadlo) hostuje pravidelně po celé ČR i v zahraničí - v roce 2012 v Dánsku, Švýcarsku, Německu a na Slovensku.

Divadlo se zaměřuje také na získávání mladých diváků už od těch nejmenších. V rámci projektu „Mládež a kultura“ vzniklo v roce 2012 rodinné představení „Tučňáci na arše“ (podrobnosti níže), školním skupinám kromě dopoledních představení nabízíme také prohlídky divadelního zákulisí a následně účast na zkoušce.

1.1.1 Opera

Opera pod vedením svého šéfa Martina Doubravského má za sebou velmi úspěšný rok, ve kterém divákům nabídla **čtyři premiéry**, čtyři různé pohledy na operu. Všechny však měly společného jmenovatele – důraz, který šéf opery klade na hudební zpracování a pěvecké obsazení jako na základ každého operního díla.

V květnu nabídlo divadlo „klasickou“ velkou italskou operu, operu jednoho z nejpopulárnějších skladatelů Giuseppe Verdiho a to jeho slavné dílo **La traviata**. Inscenace v hudebním nastudování Martina Doubravského a v režii Martina Otavy se stala jedním z vrcholů sezóny. Ze skvělého pěveckého obsazení sklídila největší úspěch představitelka titulní role Jana Kačírková, která již v předchozích letech zazářila v Liberci v inscenaci Belliniho opery La somnambula (Náměsíčná).

Kritiky o inscenaci uvedly (server Opera Plus):

Jana Kačírková po sérii úspěšných rolí z poslední doby potvrdila, že v ní roste naše přední kolorатурní sopranistka, s uměním dramatického výrazu, i herečka, která je obdařena nejen půvabem, ale dokáže vyjádřit nejrůznější odstíny citových strádání i radostí rolí mladých hrdinek – Aminy v Belliniho Náměsíčné v libereckém nastudování, Neddy v Leoncavallových Komediantech na Otáčivém hledišti po boku Josého Cury nebo Julie v Gounodově opeře o veronských milencích v Ostravě a nejnověji nyní Violetty v liberecké Traviatě.

Martin Otava se také v Traviatě snažil rozkrýt za příběhem z 19. století opravdové lidi s jejich touhami i zklamáním, egoismem i altruismem, cynismem i emocemi a akcentem na motiv osamocení ve světě, kde většina sleduje jen svůj vlastní prospěch. A podařilo se mu ve španělském tanci masek aktivovat sbor natolik, že dobrý pěvecký výkon provázela skvělá pohybová kreace. V jednoduché aréně uzavřené šesti dveřmi z černých matných zrcadlových ploch, kterou doplňuje jen několik rokokových židlí a stolků a velká kulatá postel v prvním dějství, Otava věrohodně rozehrál odvěké drama lásky, pokrytectví a neúprosnosti smrti.

Vedle italské opery představil liberecký soubor také německou romantickou operu a jejího zásadního představitele – **Čarostřelce** Carla Marii von Webera. Po dlouhé době se v Liberci představil zahraniční režisér – v tomto případě jím byl v Rakousku narozený Werner Pichler

divadlofxšaldy

a přinesl velmi originální pohled na slavnou romantickou operu. Navíc to bylo v Čechách poprvé, kdy měli diváci možnost vidět a slyšet úpravu této opery od skladatele Hectora Berlioze, který nahradil původní mluvenou prózu zpívanými recitativy.

Vedle slavných a známých operních titulů ale liberecká opera uvádí, nebo spíše objevuje neprávem zapomenuté poklady operní literatury. Martinové Doubravský a Otava letos představili komickou operu slavného Jacquese Offenbacha **Robinson Crusoe**, která se u nás ještě nikdy nehrála. Režisér Martin Otava operu nejen nastudoval, ale do značné míry určil její tvar již před tím, než ji upravil a doplnil svými vlastními dialogy. Vznikla tak skutečná operní komedie, která navíc reaguje na současná témata – což se v českých inscenacích děje velmi zřídka - a podle reakcí diváků se mu to povedlo.

Kritiky o inscenaci uvedly (server Opera Plus):

Režisér Martin Otava (který je také autorem scény) šel v úpravě ještě dále a tříhodinovou operu seškrtnal, původní libreto přepsal „na míru“ Liberce a přidal jízlivé satirické aktuální narážky na liberecké politiky: Robinsonova matka „po cimrmanovsku“ pochází právě odtud a nostalgicky vzpomíná, jaké že to za jejího mládí bylo idylické město, kde se politici rvali o vstupenky do divadla – na rozdíl od Bristolu prolezlého korupcí.

Poslední operní inscenací tohoto roku se představí jeden z nejúspěšnějších francouzských skladatelů – Jules Massenet. Jeho operu **Don Quichotte** nastudovala mladá režisérka Linda Keprtová a inscenace rozhodně stojí za shlédnutí pro svůj neotřelý pohled jak na slavnou literární postavu ale tak na operu vůbec, ovšem také pro vynikající pěvecké obsazení.

Kritiky o inscenaci uvedly (server Opera Plus):

O rozšíření naší znalosti francouzského repertoáru se v této sezóně zaslouží především liberecká opera. Už na 21. září připravuje českou premiéru Robinsona Crusoe, jehož dobrodružství do žánru opery comique převedl vyhlášený mistr operety Jacques Offenbach. A liberecká opera se chce pokusit o další francouzskou operní adaptaci světového námětu – Massenetovu „heroickou komedii“ Don Quichotte.

Pod taktovkou Františka Babického hrál orchestr odlehčenou Offenbachovu partituru, která přitom není vůbec snadná, s přehledem a dal dostatečně vyniknout barvitosti a propracovanosti Offenbachovy partitury. Josef Moravec zvládl vypjatý tenorový part Robinsona pěvecky velmi dobře. V kalhotkové roli divocha Pátka se jako velký talent představila Dana Šťastná.

Celkově je třeba libereckou operní vynalézavost (po Edgarovi nebo Démonovi) pochválit.

Liberecký operní soubor se však jako každý rok představilo i na zahraničních scénách. Na jaře absolvovala liberecká opera řadu hostování ve Dánsku s inscenací operety **Veselá vdova** Franze Lehára. Počátkem letošního března hostoval orchestr a sbor liberecké opery a členové libereckého baletu společně se sólisty ze SRN v 7 největších městech Dánska – Kodaň, Sønderborg, Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Vejle, Hølstebro. Sály pro 1.000 a více diváků byly téměř vždy vyprodány a obecenstvo tleskalo ve stoje.

divadlofxšaldy

Velmi úspěšná byla účast liberecké opery **na slovenském festivalu Zámecké hry zvolenské**, kde uvedl 27.6.2012 operu G.Pucciniho Edgar v romantickém prostředí na nádvoří zvolenského zámku.

V listopadu a prosinci se třikrát představil v Německu s inscenací opery Ch. W. Glucka **Orfeus a Eurydika**. 8. listopadu v Landau, 9. prosince v Balingenu a o den později v Leverkusenu mohli diváci vidět a slyšet slavnou Gluckovu operu na antický námět, v netradičním a nápaditém pojetí režiséra a ředitele Martina Otavy. Inscenace, kterou hudebně nastudoval a dirigoval šéf opery Martin Doubravský, sklídila také obrovský úspěch.

Kritiky o inscenaci uvedly (recenze na vystoupení v Leverkusenu Michael S. Zerban):

Amora interpretuje Věra Poláchová božsky směle. Kouzelně působí rovněž, když se v momentech ticha nedívá nezúčastněně kolem sebe, nýbrž se gesty a mimikou pozorně účastní děje, například když naslouchá Orfeovým slovům. Livia Obručník-Vénosová, jejíž soprán je ve všech polohách lehký a čistý, ve výškách jasný a zářivý, ztvárňuje Eurydiku. Rovněž není co dodat k Šárce Brodaczové, která ztvárňuje Orfeovo alter ego. S neuvěřitelnou lehkostí a procítěností doprovází Orfea a Eurydiku na jejich poslední cestě. V neposlední řadě je příjemné vidět, že nejen sólisté, ale i sbor dokáže doopravdy tančit a nejen tanec předstírat.

Právě sbor nymf, furií a larev z podsvětí, démoni z Elysia, Orfeovi průvodci, okouzlí v nastudování Martinem Veselým svojí nejen pěveckou precizností, ale rovněž velkou hravostí.

Martin Doubravský řídí orchestr s neuvěřitelným nasazením. Výsledkem je přitom nádherný autentický zvuk, který dění na jevišti stále provází, aniž by narušoval zpěv. Tak zůstává hlasům dostatek prostoru pro dokonale čistou italštinu, která je na titulcích podána ve velice pěkné němčině. U recitativů zůstává čtecí zařízení prázdné, což je příjemné.

Publikum tak může prožít nápaditý, ucelený, fascinující a povznášející večer, na který se jen tak nezapomíná. Diváci si večer vychutnali a děkovali srdečným a dlouho trvajícím potleskem.

divadlo f x š a l d y

1.1.2 Činohra

Činoherní soubor DFXŠ uvedl během roku 2012 v rámci oficiálního dramaturgického plánu celkem **9 premiér, z toho 4 v historické budově Šaldova divadla, 5 v Malém divadle**. První polovina roku spadala časově do první sezóny pod vedením nového uměleckého šéfa Michala Langa. Nové vedení klade jednak důraz na precizní práci s herci, na pedagogické působení režisérů (kteří jsou s tímto aspektem také vybíráni) především na mladší členy souboru. Z dramaturgického hlediska reagovalo nové vedení na nebývalý ohlas mladého publika na autorské projekty realizované mladými členy souboru, kteří nad rámec dramaturgického plánu nazkoušeli v minulých sezónách několik projektů, které se s úspěchem objevují na scéně Malého divadla. Novému okruhu diváků z řad mladších ročníků proto také vychází vstříc dramaturgie Malého divadla, v němž se větší mírou začínají objevovat současné texty cílící na nově získávané diváky. Stoupající návštěvnost inscenací v Malém divadle dokazuje úspěšnost tohoto snažení.

V historické budově Šaldova divadla nazkoušel celkem tři inscenace šéf činohry Michal Lang. **Zkrocení zlé ženy a Její pastorkyňa** jsou ryzí ukázkou hereckého divadla s vynikajícími výkony hlavních představitelů. Ve **Zkrocení zlé ženy** dostal mimořádnou příležitost nový člen souboru, představitel nastupující herecké generace Michal Maléř. Její pastorkyňa je hereckým koncertem především dvou hereček: Karolíny Baranové a Markéty Tallerové, která je oporou souboru a jednou z předních hereček v naší republice (držitelka Thálie). Třetí režii Michala Langa byla na sklonku roku 2012 **komedie Testosteron**, která učinila zadost poptávce publika po ryze komediální inscenaci, aniž by divadlo rezignovalo na uměleckou kvalitu a kleslo k bulvarizaci divadelních prostředků.

Kromě domácího režiséra dostal v historické budově příležitost také **začínající režisér Vojtěch Štěpánek, který nazkoušel Stoppardovu Bouřlivou plavbu**. DFXŠ chce každý rok dávat příležitost někomu z mladé režisérské generace. Vojtěch Štěpánek po úspěšné režii v Šaldově divadle proto nastudoval ještě **komedii Ženy**, kterou jsme uvedli v Malém divadle. Šlo o českou premiéru hry slavné a v Čechách opomíjené americké autorky Clare Boothe Luce. Inscenaci jsme uvedli společně s již zmiňovanou komedií Testosteron v rámci projektu Dvě pohlaví. Tímto projektem chceme sblížovat dramaturgii obou našich scén a snažíme se o to, aby na sebe naše inscenace vzájemně odkazovaly a pomáhaly se vzájemně marketingově zviditelňovat. Podle návštěvnosti první repríz (obě inscenace byly uvedeny na sklonku roku, takže výsledky se teprve vyhodnocují) byla tato strategie úspěšná. Hra Ženy dala také příležitost mladým herečkám, absolventkám a studentkám, které zdárně doplnily členky našeho souboru.

Divadlo nezapomnělo ani na nejmenší diváky, v Malém divadle uvádíme od února 2012 **pohádkový příběh pro všechny generace Tučňáci na arše**. Je to hra německého autora U. Huba, která se setkala s mimořádným evropským ohlasem a která komediálním a živým způsobem zpracovává biblický příběh o potopě a zábavnou formou srozumitelnou i dětem otevírá základní filosofické otázky našeho bytí. O pohádku je velký zájem a inscenace tak nepochybně přispívá k popularizaci divadla mezi nejmenšími diváky.

Inscenace **Konkurz** v režii Víta Vencla zastupuje v dramaturgii divadla setkání se současnou francouzskou dramatikou (autor J.-C. Carrière). V inscenaci se podobně jako např. v již zmiňované Její pastorkyni, Testosteronu či Tučňácích na arše výrazně herecky uplatňuje mladý člen souboru, absolvent ostravské konzervatoře Tomáš Váhala.

divadlofxšaldy

Předposlední dosud nezmiňnou inscenací byla komedie **Šťovík, pečené brambory** maďarského dramatika Z. Egressyho v režii jedné z nejvýraznějších osobností mladší až střední generace režiséra Tomáše Svobody. Inscenace z fotbalového prostředí byla po domluvě s autorem lokalizovaná do Čech, konkrétně do Liberce (Liberec se stal v loňské sezóně ligovým mistrem). Inscenace tak vyvolává v divácích pocit autenticity a dochází k bezprostřednímu propojení divadelní iluze a mimodivadelní reality. Inscenace je herecky mimořádně kvalitní a těší se velikému diváckému ohlasu.

Na mladé publikum byla cílena inscenace hry mladého dramatika **Petra Kolečka Lásky vole** v režii Petra Palouše. Vedle projektů mimo oficiální dramaturgii divadla se tak divadlo úspěšně otevřelo novým divákům i v rámci standardního provozu – v tomto směru bude každý rok pokračovat několika inscenacemi zejména v prostorách Malého divadla.

Nad rámec dramaturgického plánu uvedli mladí herci divadla v čele s **Tomášem Dianiškou alternativní autorskou inscenací Mickey Mouse je mrtvý**. Úspěch původní tvorby tohoto mladého autora přivedl dramaturgii divadla k rozhodnutí, že v roce 2013 dostane Tomáš Dianiška jakožto autor příležitost v rámci oficiálního dramaturgického plánu divadla.

Rok 2012 se projevil režijním působením nového uměleckého šéfa a přinesl nepochybný nárůst herecké kvality zejména u mladších členů souboru. Dramaturgii se podařilo najít tituly klasického repertoáru, ale zároveň se repertoár přiklonil i k novým mladým divákům, kterých i díky tomu stále přibývá.

Divadlo se s inscenací **Zkrocení zlé ženy** zúčastnilo mezinárodního festivalu v německé Žitavě. Inscenace **Šťovík, pečené brambory** obdržela pozvánku na příští ročník pardubického Grand Festivalu smíchu, kde budeme hostovat v roce 2013. Největšího úspěchu dosáhla inscenace **Rodina je základ státu** v režii Petra Palouše, která na přehlídce České divadlo 2012 získala 2. místo v divácké anketě. Činoherní inscenace daly jako každoročně příležitost i mladým tvůrcům (Vojtěch Štěpánek, Tomáš Váhala, Michal Maléř) a oslovila také mladou i nejmladší diváckou generaci. Nezanedbatelné bylo také účinkování na open air akcích v Jablonci nad Nisou a v České Lípě, kde jsme uváděli **Zkrocení zlé ženy**.

divadlofxšaldy

1.1.3 Balet

Baletní soubor Divadla F. X. Šaldy nastudoval v roce 2012 **dvě premiérové inscenace** a mimo to představil dva další nové projekty.

Baletní soubor chce divákům předvést taneční umění v jeho rozmanitosti. A naopak – chce divákům ukázat v jednom jediném představení „celý svět“, protože umění toto umožňuje. Inscenace libereckého baletu se tak netýká jen klasického baletu, ale netýká se ani pouze tance v nejširším smyslu tohoto slova. Spíše než o baletních inscenacích zde můžeme hovořit o skutečném divadle světa, kde tanečníci nejen tančí, ale také hrají na hudební nástroje, zpívají, mluví... a v mnoha případech také sami zásadním způsobem dotvářejí choreografii. Šéfka souboru Alena Pešková tak pokračuje v trendu, který nastoupila od začátku svého působení v Liberci – vytvořit z inscenací baletního souboru tvar, jehož základem je hra, vytvořit představení, která nechtějí být jen jakýmsi suchým naplněním formy, ale živým organismem se silným sdělovacím potenciálem. Jednotlivé inscenace jsou tak těžko jednoznačně zařaditelné a nesou jasnou pečeť autorské výpovědi.

První premiéra roku 2012 měla název **Harald – hvězda se vrací**. Světová premiéra inscenace v Německu působícího choreografa Daniela Záboje a pocta tanečnímu géniovi. Liberecký balet se rozhodl vzdát hold významnému rodákovi z Liberce, tanečníkovi světového formátu Haraldu Kreutzbergovi (1902–1968) při příležitosti 110. výročí jeho narození v Liberci. Daniel Záboj přivezl do Liberce svou vlastní taneční techniku a liberecký soubor si tak – mimo jiné - rozšířil své dovednosti v tomto směru. Inscenace zcela specifická, překvapivá a velmi úspěšná. O inscenaci projevila zájem také Česká televize, která natočila o přípravách reportáž do pořadu Terra musica.

Druhou premiérou toho roku byl **Louskáček**, jeden z nejslavnějších baletů s hudbou Petra Iljiče Čajkovského. Alena Pešková, která je autorkou úpravy libreta, choreografkou a režisérkou inscenace o libereckém Louskáčkovi říká:

Náš Louskáček je vlastně hra na Louskáčka... Hlavní hrdinka Klára je trochu snílek - sní o tom, že bude baletka. A je to také poetická duše - narodil od svých vrstevníků má radost z dřevěného Louskáčka, zatímco ostatní si ho nevšímají a vrhají se na notebooky, mobily a mp3 přehrávače... a rodiče rozbalují svou novou plazmovou televizi. Když Klára usíná, najednou se prochází po krásném království se svým ženichem Louskáčkem a má moc všechny ošklivé zprávy ze světa, které rodiče vidí v televizi, změnit na krásné tance národů. Sama pak tančí nádherné pas de deux jako slavná balerina. Na jevišti vidíme, jak z obrovské plazmové televize vystupují živí tanečníci...

Náš Louskáček bude jiný, ale nepřijdeme o křehké vločky – tanečnice na špičkách, s klasickou taneční technikou. Vedle toho možná přijde i Shakira a Brad Pitt...

Alena Pešková dokázala, že lze spojit experiment s klasikou a lze vytvořit rodinné představení, které skutečně baví jak dospělí, tak děti. Její „verze“ tohoto baletního hitu je komorní, opravdová a především krásná.

Událostí sezóny pak bylo vystoupení libereckého baletního souboru s duem 420People. Pozvání do Liberce přijali dva renomovaní tanečníci Václav Kuneš a Nataša Novotná, bývalí tanečníci Nederlands Dans Theater. Přivezli s sebou – vůbec poprvé do Liberce - projekt nejznámějšího českého choreografa současnosti Jiřího Kyliána s nezvyklým názvem **27'52''**.

divadlofxšaldy

Choreografii na hudbu Dirka Haubricha, jehož skladba trvá přesně oněch 27'52'' vytvořil Jiří Kylián pro Nederlands Dans Theater II, k 25. výročí založení skupiny.

„V Čechách proto rozhodně nemáte lepší možnost zhlédnout některá z Kyliánových děl než právě v provedení těchto dvou tanečníků... Podivně drsný zvuk hudebního doprovodu a znepokojující atmosféra díla mě tak pohltily, že mi minuty při jeho sledování utekly - ani nevím jak. Vzduch v auditoriu se chvěl napětím, když se zpola obnažený pár proplétal ve zvláštních a přitom krásných pohybových kreacích a v nejrůznějších velmi osobitých zveřejněných. Bělostně zářící tělo Nataši Novotné okouzlovalo svou křehkou krásou a Václav Kuneš naopak divoce a mužně prostupoval celým prostorem scény. A jako by muž a žena na pódiu neodhalovali jen svá těla, ale i svá skrytá vnitřní já, své myšlenky a pocity.“

- Johanna Mücková

V rámci večera pak liberecký soubor uvedl unikátní taneční experiment s názvem **Psychomachia**. Projekt Aleny Peškové a libereckých tanečníků nemá jasně stanovanou podobu – jde o koncept, který se dotváří přímo před očima diváků. Inspirací se stala stejnojmenná kniha římského křesťanského básníka Prudentia pojednávající o souboji sedmi ctností a sedmi hříchů. Alena Pešková o projektu říká: *každý tanečník má svou choreografii s číslem, každá světelná změna má své číslo... každý hudební track má své číslo... na jevišti kdosi hází kostkami, či vytahuje ze sáčku čísla... nikdo neví, co následuje... a za jak dlouho všichni zareagují... jakým způsobem přijmou ctnost či hřích... a jak budou pracovat s tím NIC mezi tím ... je to napojení všech včetně mistrů světla a zvuku.*

Kromě těchto premiér má však baletní soubor „na kontě“ spoustu dalších zajímavých projektů. Pozoruhodný edukativní projekt s názvem **Posedlost baletem – Ballet(ob)session**, který se rozjel minulý rok slaví úspěch. Letos byl uveden jako open-air na libereckém Náměstí Dr. Edvarda Beneše za velkého zájmu liberečanů.

Liberecký balet je také autorem prvního flash-mobu v Liberci. Akce se uskutečnila v libereckém nákupním centru Forum Liberec za účasti kamer několika televizních stanic. Televize Nova pak připravila o tomto projektu reportáž. Již zmíněná choreografie **Psychomachia** byla uvedena na piazzetta Národního divadla v Praze.

Balet se prezentoval i za hranicemi České republiky, konkrétně v německém Bad Elsteru s inscenací Jiřího Horáka **Charlotta**. V představení vystoupili přizvaní sólisté Národního divadla v Brně Ivona Jeličová a Filip Veverka.

Liberecký balet také nafotil svůj historicky první kalendář, který pokřtili Monika Načeva a Tomáš Vtípil – autoři hudby k připravovanému tanečnímu divadlu pro Liberecký balet o dalším slavném umělci, který je spjat s Libercem – Gustavu Klimtovi. Stále ještě málokdo ví, že autorem malby na oponě libereckého divadla je právě on.

Baletní soubor nadále spolupracuje s renomovanými repetitory a pedagogy jako jsou Václav Janeček, Eva Horáková, Adéla Pollertová, Hana Turečková, Klára Jelínková a Anna Ščekaleva.

Navíc byla při divadle F. X. Šaldy otevřena baletní škola. Jejím hlavním cílem je vzbudit v dětech radost z pohybu a ukázat jim, jak a co všechno je možné vyjádřit pohybem. Navíc budou mít děti možnost vystoupit v divadle v rámci představení baletního souboru

divadlofxšaldy

1.1.4 Program Mládež a kultura (MaK)

Program Mládež a kultura zajišťuje DFXŠ od prosince r. 2010.

Úkolem programu MaK je zajištění programové nabídky kulturních akcí pro mateřské, základní a střední školy a realizovat rodinná představení, motivovat k návštěvě rodiny s dětmi.

Dotace Magistrátu Města Liberec na projekt MaK na rok 2012 činila 200.000,-Kč.

Dotace byla použita na **nákup hostujících inscenací** pro děti a mládež, a **honoráře na nastudování představení pro děti a jejich rodiče „TUČŇÁCI NA ARŠE“**. Na zajišťování programu MaK je zaměstnána 1 pracovnice na půl úvazku.

Filosofie a cíl DFXŠ jako garanta programu MaK

Divadlo začalo budovat zcela nový způsob MAKu.

Koncepční, vzdělávací, široce tematicky rozvětvený, sloužící k rozvoji estetiky, morálky a vzdělávání nejen v uměleckých oborech.

Cílem je nastavit ucelenou a vyváženou nabídku kulturních a vzdělávacích programů vycházející z potřeb škol v návaznosti na jejich osnovy, pracující systematicky s dětmi a mládeží od nejmenších až po studenty, v dlouhodobém horizontu u nich rozvíjet vztah ke kulturním hodnotám.

Konkrétní aktivity realizované v roce 2012

- 1. Divadelní představení pro základní a střední školy**
V roce 2012 bylo v DFXŠ odehráno **25 inscenací** od 10.00 hodin dopoledne v Šaldově divadle a Malém divadle. Tyto inscenace shlédlo celkem **6.456 dětí**.
- 2. Nedělní odpolední představení pro rodiče a děti**
Bylo odehráno 11 hostujících pohádkových inscenací v Šaldově divadle, které navštívilo 2 970 diváků. Dále 3 x pohádka „Český Honza“ v Malém divadle (440 diváků) a dále „rodinné“ baletní představení „Louskáček“ a činoherní představení „Tučňáci na arše“ – nedělní odpolední představení navštívilo celkem **3 929 diváků**.
- 3. Představení v mateřských školách**
Herci z DFXŠ jezdili za dětmi do mateřských škol s pohádkou „**Velké putování malého štěňátka**“ určenou nejmenším dětem od tří let. Pohádka plná písniček je hravá a interaktivní, nenásilnou formou „učí“ děti geografii. Herci pak zvou děti a učitelky do divadla k návštěvě dalších pořadů pro nejmenší. Pohádka se setkává s velmi dobrým ohlasem. V roce 2012 byla odehrána **v 16ti mateřských školách, v každé školce ji zhlédlo průměrně 50 dětí**.
- 4. Prohlídky Šaldova divadla pro děti z mateřských škol**
Prohlídky jsou spojeny s besedou a výkladem o divadle, jeho historii i divadelní praxi a technikou. Je to první vstup nejmladšího diváka do divadla, kde se učí i společenskému chování v divadle. Děti se seznámí se zákulisím divadla, s dekorací

divadlofxšaldy

na scéně. Prohlídka končí osobním seznámením s umělci-děti se zúčastní části zkoušky. Prohlídky se velmi osvědčily - zkušenosti potvrdily, že náhled do divadelního zákulisí je pro děti velmi „dobrodružný“ a lákavý. Prohlídka je limitovaná počtem maximálně 40 dětí tak, aby děti měly prostor pro své dotazy. V roce 2012 bylo **uskutečněno 8 prohlídek**.

5. **Rodinné představení „TUČNÁCI NA ARŠE“** Činoherní soubor nastudoval představení pro děti, které je jedinečné tím, že je velmi atraktivní – vtipné, i v dobrém slova smyslu poučné – pro dospělé. Představení tedy bylo nasazováno jak dopoledne pro školy, tak i v odpoledních nebo večerních časech pro rodiny s dětmi. Premiéra byla 3. února 2012 a představení se setkalo s výborným diváckých ohlasem. Podrobnosti o představení jsou přílohou.
6. **Malé divadlo – kulturní prostor pro mládež**
Divadlo rovněž poskytuje prostory MD a ŠD pro realizaci dětských divadelních představení, okresních a krajských kol, festivalů. Spolupracuje např. se ZUŠ Frýdlantská, ZUŠ Jablonoňová, dětským pěveckým sborem Severáček, atd. DFXŠ se na společných akcích podílí poskytováním prostorů, technického personálu, zkušeností, divadelním fundusem, dekorací atd.
7. **Inscenace cílené na mladého diváka**
Skupina herců činohry v čele s Tomášem Dianiškou připravila pro mladé alternativní představení „**Mickey Mouse je mrtvý**“, je to již páté úspěšné představení z dílny mladých herců DFXŠ. Díky aktivitám této skupiny se daří motivovat mladé lidi k tomu, aby trávili svůj volný čas v divadle. Bližší informace o představení jsou přiloženy.
8. **Divadlo – tvůrčí prostor pro mladé umělce**
Divadlo dává jedinečnou **příležitost dětem a studentům účinkovat** v dětských rolích v činohře, opeře i baletu – např. muzikál Zpívání v dešti, balet Harald – hvězda se vrací! V Malém divadle pak zkouší vlastní představení skupina dětí pod vedením Přemysla Houšky. Od října 2012 funguje v Malém divadle „Baletní školička“ – taneční výuka pro děti od 5 let.

1.1.5 Ostatní aktivity

Projekt múzy a umění 2012

Sdružení ARTEFAKTUM a divadlo F.X.Šaldy v Liberci uskutečnilo v roce 2012 v rámci VII. ročníku společného projektu **MÚZY A UMĚNÍ** tyto výstavy:

Zdeněk Daniel	19. ledna 2012
Jiří Sklenička	16. února 2012
Jana Pokorná	15. března 2012
Ladislav Říha	12. dubna 2012
Blanka Habrová	17. května 2012
Martin Frajt	06. září 2012
David Nejedlo	18. října 2012
Společná výstava divadelníků	29. listopadu 2012

divadlofxšaldy

V divadle působí občanské sdružení **Klub přátel liberecké opery (KPLO)** a **Klub přátel liberecké činohry (KPLČ)**. Existencí klubů je budováno přirozené zázemí souborů, popremiérové besedy a setkávání jsou zdrojem zjišťování názorů diváků, což je velmi důležitá zpětná vazba pro orientaci vedení divadla stran dramaturgie, požadavků a spokojenosti či nespokojenosti s uváděnými inscenacemi

1.2 Meziroční porovnání počtu představení a počtu návštěvníků

Porovnání počtu představení a počtu návštěvníků v letech 2011 a 2012

	Počet představení		Návštěvnost	
	2011	2012	2011	2012
Představení vlastních souborů v DFXŠ	275	297	56 991	59 807
Zájezdy v ČR	21	25	9 610	5 300
Zájezdy v zahraničí	12	21	10 500	14 300
Hostující soubory v DFXŠ	28	28	8 058	8 500
Celkem	336	371	85 159	87 907

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, vývoj návštěvnosti na domácích scénách byl pro divadlo příznivý, oproti roku 2011 jsme zaznamenali mírný nárůst, v roce 2012 přišlo do Šaldova divadla a Malého divadla o 2 816 návštěvníků více než v roce 2011. A to i přesto, že počet abonentů klesl. Divadlo se tedy stále těší přízni svých tradičních diváků a daří se získávat i diváky nové.

Divadlo také zvýšilo zahraniční zájezdovou činnost. Reakce zahraničního publika na operní inscenace Divadla F.X.Šaldy byly velmi příznivé.

divadlofxšaldy

1.3 Ekonomika

Za rok 2012 vykázalo hospodaření divadla **kladný hospodářský výsledek** - zisk ve výši **62 048,43 Kč**.

Divadlo hospodařilo s provozní dotací od zřizovatele ve výši 67 106 228 Kč. Účelové dotace a příspěvky od zřizovatele a dalších subjektů (viz.bod 3) 5 483 384 Kč, **výnosy z činnosti** divadla (včetně finančních výnosů) **16 954 486 Kč**. Z toho 687 049 Kč bylo použito fondů společnosti: 225.000 Kč použití darů z rezervního fondu, 78 639 Kč nadační příspěvek (odvod z loteriijních her) a 373 410 Kč čerpání fondu odměn.

Příspěvky zřizovatele na odpisy 2 714 786 Kč. **Výnosy celkem činily 92 258 884 Kč.**

Celkové **náklady činily 92 196 835 Kč**, z toho mzdové náklady 47 261 678 Kč.

Podrobný rozpis nákladů a výnosů, členění nákladů a výnosů na hlavní a doplňkovou činnost, čerpání mzdových prostředků a tvorba a čerpání fondů čerpání jsou uvedeny v tabulkách.

2. Rozbor oprav, údržby a čerpání investičních prostředků

V roce 2012 organizace prováděla pouze nezbytně nutné opravy a údržbu autoparku, opravy hudebních nástrojů a výpočetní techniky. Byla provedena oprava výtahů v Šaldově divadle, oprava telefonní ústředny, oprava kamerového systému, oprava vrat v objektu dílen v Americké ulici, oprava uchycení stropního obrazu v Šaldově divadle a další drobné nezbytně nutné opravy a údržby.

Byl upraven prostor Divadelního klubu v Malém divadle, za minimálních nákladů, na kterém se bezplatně podíleli sami herci a další zaměstnanci DFXŠ. Materiály byly převážně získány sponzorsky (barvy, podlahová krytina, dřevo).

Náklady na opravu a údržbu v roce 2012 činily 672 727 Kč. Z důvodů dlouhodobého podfinancování je rozsah prováděné údržby majetku nedostačující a tím se projevuje ve vícero případech havarijním stavem.

Investiční prostředky na nákup vybavení v pořizovací hodnotě nad 40 000 Kč byly čerpány pouze prostřednictvím Fondu reprodukce majetku organizace ve výši **60 000 Kč** – nákup flétny.

3. Vyhodnocení čerpání přijatých finančních prostředků

Mimo rozpočtované prostředky od zřizovatele obdrželo Divadlo F.X.Šaldy Liberec od Ministerstva kultury České republiky příspěvek na uměleckou činnost ve výši 3 835 000,- Kč. Dotace byla plně vyčerpána výhradně pro nové projekty na úhradu materiálových nákladů na inscenace (scénu a kostýmy) a honoráře umělců.

Od Libereckého kraje obdrželo DFXŠ dotaci na provoz ve výši 1 200 000,- Kč, která byla použita na částečnou úhradu spotřebovaných energií DFXŠ (vytápění Šaldova divadla)

divadlo f x š a l d y

Dále divadlo obdrželo dotace od Úřadu práce na zřízení společensky účelných pracovních míst, v celkové výši 131 404 Kč.

Všechny výše uvedené dotace byly poskytovatelům vyúčtovány.

Dále byla divadlu poskytnuta dotace ve výši 100 000 Kč Státním fondem kultury ČR na inscenace v rámci oslav 130. výročí otevření historické budovy Šaldova divadla – dotace byla poskytnuta v roce 2012, ale použita a vyúčtována bude až proti nákladům v roce 2013. Je zaúčtována na účtu 384 – výnosy příštích období.

4. Komentář k daňovým povinnostem

Organizace účtuje náklady a výnosy v členění na hlavní a doplňkovou činnost. V hlavní činnosti je účtováno o nákladech a výnosech vynaložených na splnění základního účelu a předmětu činnosti, pro který byla organizace zřízena. V doplňkové činnosti je účtováno o nákladech a výnosech z pronájmů, reklam. V roce 2012 organizaci nevznikla povinnost platit daň z příjmu.

Rekapitulace:

Daň z nemovitosti: DFXŠ nemá povinnost

Silniční daň: za rok 2012 vznikla DFXŠ daňová povinnost ve výši 375 Kč

Daň z příjmu právnických osob: povinnost DFXŠ v roce 2012 nevznikla

Daň darovací: DFXŠ osvobozeno

Výnosy a náklady 2012
hlavní + doplňková činnost celkem

Divadlo F.X.Šaldy Liberec, p.o.

Tabulka č. 1

tis. Kč

Účet	Název	Skutečnost 2011	Rozpočet 2012	Skutečnost 2012	% plnění plánu	skut.12/11 (%)	
501	Spotřeba materiálu	4 210	4 100	3 983	97,1%	94,6%	
502,3	Spotřeba energie a jiných neskladov.dodávek	4 427	4 750	4 843	102,0%	109,4%	
504	Prodané zboží	2		1		50,0%	
508	Změna stavu zásob			-155			
celkem seskupení 50		8 639	8 850	8 672	98,0%	100,4%	
511	Opravy a udržování	501	800	673	84,1%	134,3%	
512	Cestovné	1 084	1 055	1 286	121,9%	118,6%	
513	Náklady na reprezentaci	24	20	17	85,0%	70,8%	
518	Ostatní služby	13 873	12 398	13 176	106,3%	95,0%	
celkem seskupení 51		15 482	14 273	15 152	106,2%	97,9%	
521	Mzdové náklady	46 583	48 000	47 262	98,5%	101,5%	
524	Zákonné sociální pojištění	15 954	16 320	15 835	97,0%	99,3%	
527	Zákonné sociální náklady	956	1 320	919	69,6%	96,1%	
525, 528	Jiné sociální náklady	108	190	257	135,3%	238,0%	
celkem seskupení 52		63 601	65 830	64 273	97,6%	101,1%	
531	Daň silniční	1		1		100,0%	
538	Jiné daně a poplatky			11			
celkem seskupení 53		1	0	12		1200,0%	
541,2	Pokuty,penále a úroky z prodlení	1				0,0%	
544	Prodaný materiál	1		5		500,0%	
547	Manka a škody				0,0%	0,0%	
549	Ostatní náklady z činnosti	700	700	710	101,4%	101,4%	
celkem seskupení 54		702	700	715	102,1%	101,9%	
551	Odpisy dlouhodobého majetku	2 868	2 800	2 725	97,3%	95,0%	
552-4	Zůstatková hodnota prodaného majetku						
celkem 551-554		2 868	2 800	2 725	97,3%	95,0%	
555-556	Tvorba a zúčt.rezerv a opravných položek	11		292		2654,5%	
557	Náklady z odepsaných pohledávek						
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku			333			
celkem 555 - 557		11	0	625		5681,8%	
562	Úroky						
563	Kursově ztráty	5	5	23	460,0%	460,0%	
564,9	Ostatní finanční náklady	55	60		0,0%	0,0%	
celkem seskupení 56		60	65	23	35,4%	38,3%	
591	Daň z příjmů				0,0%	0,0%	
N Á K L A D Y celkem		91 364	92 518	92 197	99,7%	100,9%	
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	191	200	189	94,5%	99,0%	
602	Výnosy z prodeje služeb	12 703	14 800	14 867	100,5%	117,0%	
603	Výnosy z pronájmu	919	1 050	1 102	105,0%	119,9%	
604	Výnosy z prodaného zboží	6		3		50,0%	
609, 611	Jiné výnosy z vlastních výkonů	165				0,0%	
641-7,649	Ostatní výnosy z činnosti	3 116	150	100	66,7%	3,2%	
662-9	Finanční výnosy	42		7		16,7%	
648	Čerpání fondů ¹⁾	1021	948	687	72,5%	67,3%	
VLASTNÍ VÝNOSY celkem		18 163	17 148	16 955	98,9%	93,3%	
671	Výnosy vybraných ústředních vládních instituc z transferů	5 241	5 224	5 231	100,1%	99,8%	
672	Výnosy vybraných místních vládních instituc z transferů	Příspěvek na odpisy	2 828	2 800	2 715	97,0%	96,0%
		Příspěvek na provoz	65 000	67 094	67 106	100,0%	103,2%
		Účelové příspěvky a dotace	200	252	252	100,0%	126,0%
PŘÍSPĚVKY a DOTACE celkem		73 269	75 370	75 304	99,9%	102,8%	
V Ý N O S Y vč. dotací celkem		91 432	92 518	92 259	99,7%	100,9%	
Hospodářský výsledek +/-		68	0	62			

Skutečnost 2012 - Nákladové a výnosové účty v hlavní a doplňkové činnosti

Divadlo F.X.Šaldy, p.o.

v tis. Kč

Účet	Název	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Celkem
501	Spotřeba materiálu	3 958	25	3 983
502	Spotřeba energie	4 364	480	4 844
508	Změna stavu zásob vlastní výroby	-149	-6	-155
504	Prodané zboží			0
511	Opravy a udržování	660	12	672
512	Cestovné	1 286		1 286
513	Náklady na reprezentaci	17		17
518	Ostatní služby	13 153	24	13 177
521	Mzdové náklady	46 892	369	47 261
524	Zákonné sociální pojištění	15 709	126	15 835
525	Jiné sociální pojištění	257		257
527	Zákonné sociální náklady	919		919
528	Jiné sociální náklady			0
531	Daň silniční			0
532	Daň z nemovitostí			0
538	Jiné daně a poplatky	12		12
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení			0
542	Jiné pokuty a penále			0
544	Prodaný materiál	5		5
547	Manka a škody			0
549	Ostatní náklady z činnosti	710		710
551	Odpisy dlouhod. hm. a nehm. majetku	2 725		2 725
553	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek			0
554	Prodané pozemky			0
555	Tvorba a zúčtování rezerv			0
556	Tvorba zák. opravných položek	137	156	293
557	Náklady z odepsaných pohledávek			0
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	320	12	332
562	Úroky			0
563	Kurzové ztráty	23		23
569	Ostatní finanční náklady			0
591	Daň z příjmů			0
N Á K L A D Y celkem		90 998	1 198	92 196
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	189		189
602	Výnosy z prodeje služeb	14 351	516	14 867
603	Výnosy z pronájmu		1 102	1 102
604	Výnosy za prodané zboží	1	2	3
609	Jiné výnosy z vlastních výkonů			0
641-642	Smluvní a jiné pokuty a úroky z prodlení			0
643	Výnosy z vyřazených pohledávek			0
644-647	Výnosy z prodeje materiálu, DHM	5		5
648	Čerpání fondů	687		687
649	Ostatní výnosy z činnosti	95		95
662	Úroky			0
663	Kurzové zisky	6		6
669	Ostatní finanční výnosy			0
V Ý N O S Y celkem		15 334	1 620	16 954

Zaměstnanci, mzdové a osobní náklady 2012

Divadlo F.X. Šaldy Liberec, p.o.

v Kč

	řádek číslo	2011	2012
Průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců	1	224,00	219,33
Mzdové náklady (bez OON) celkem	2	44 349 209	45 116 358
Čerpání fondu odměn na mzdy	3		373 410
Ostatní osobní náklady celkem	4	2 234 125	2 145 320
v tom - odměny za dohody konané mimo prac. pom.	5	2 069 498	2 098 250
- odstupné	6	169 000	47 070
- příp. E1 jiné ostatní osobní náklady	7		
Průměrná měsíční mzda zaměstnance v Kč			
- bez FO (ř.2 : ř.1 : 12)	8	16 499	17 142
- včetně FO ((ř.2 + ř.3) : ř.1 : 12))	9	16 499	17 284

Zákonné zdravotní pojištění - nákladové	10	4 415 644	4 185 325
Zákonné pojištění na sociální zabezp. - nákladové	11	11 538 576	11 649 529
Povinný příspěvek do FKSP (2 %)	12	443 498	450 296

* uvést podrobněji v komentáři

Tabulka č. 3a

Usměrňování prostředků na platy

v Kč

Ukazatel	stanoven	skutečnost
Limit mzdových nákladů (nepřekročení rozpočtované částky)	nebyl stanoven	47 261 678

Mimorozpočtové zdroje - finanční fondy

Divadlo F.X. Šaldy, p.o.

v tis. Kč

	Fond				Celkem
	odměn	kult. a soc. potřeb	rezervní	investiční	
Stav k 1. 1. 2012	493	50	114	39	696
Tvorba fondu	0	473	292	2 722	3 487
Čerpání fondu	373	483	235	2 382	3 473
Stav k 31. 12. 2012	120	40	171	379	710
Návrh přidělů fondům z HV r. 2012	0	x	62	x	62
- z hlavní činnosti		x		x	0
- z doplňkové činnosti		x		x	0
Předpokládaný stav po přidělu	120	40	233	379	772

Tvorba a čerpání investičního fondu:

Tabulka č. 5
Divadlo F.X.Šaldy, p.o.

	v Kč
Stav investičního fondu k 1. 1. 2012	39 431
Tvorba:	2 721 899
odpisy r. 2012	
zůstatková cena prod. majetku	
investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	
investiční příspěvky ze státních fondů	
výnosy z prodeje dlouhodob. hmotného majetku	
investiční dary a příspěvky od jiných subjektů	
posílení invest. fondu z rezerv. fondu (po schválení zřizovatelem)	
příp. jiný zdroj 1):	
Čerpání:	60 000
na pořízení investic 2)	
jako doplňkový zdroj financování oprav a údržby majetku 3)	
odvod zřizovateli (z odpisů, spoluúčast na financ. investic ap.)	2 321 928
příp. jiné čerpání 4):	
Stav investičního fondu k 31. 12. 2012	379 402

- 1) konkrétně - doplnit
- 2) rozepsat v textu rozboru v části čerpání investičních prostředků v členění na *projekce, stavební práce, pořízení movitých věcí a souborů movitých věcí* na jednotlivé akce
- 3) rozepsat v textu rozboru v části rozbor oprav a údržby na jednotlivé akce
- 4) konkrétně - doplnit

Tabulka č. 6

Tvorba a čerpání rezervního fondu:

	v Kč
Stav rezervního fondu k 1. 1. 2012	114 443
Tvorba:	6 696
příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku r. 2011	
finanční dary	225 000
příp. jiný zdroj 1): uspořená daň	60 000
Čerpání:	
další rozvoj své činnosti	
úhrada ztráty minulých let	
časové překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady	
úhrada sankcí a penále za porušení rozpočtové kázně	
posílení investičního fondu (po schválení zřizovatelem)	
na projekty zajišťované z poskytnutých grantů	
příp. jiné čerpání 1): použití darů	235 000
Stav rezervního fondu k 31. 12. 2012	171 139

- 1) konkrétně - doplnit